

Ο άγιος Κοσμάς ο Αίτωλός για τό Ρωμαίικο

Διδαχές
καί Προφητείες

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός γιά τό Ρωμαίικο

(διδασχές καί προφητεῖες)

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός γιά τό Ρωμαίικο
(διδαχές καί προφητείες)

Ἐπιλογή κειμένων-σχόλια-ἐκδοτική ἐπιμέλεια:
Ἱερά Μονή Παρακλήτου, 190 15 Ὠρωπός Ἀττικῆς
www.imparaklitou.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

*«Αυτό μιά μέρα θά γίνει Ρωμαίικο,
καί καλότυχος ὁποῖος ζήσει σ' ἐκεῖνο τό βασίλειο»*

Ο ἅγιος νέος ἱερομάρτυς Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητα τή λαμπρότερη ἐκκλησιαστική καί ἐθνική μορφή τοῦ 18ου αἰώνα. Μέ τό κήρυγμά του συνέβαλε ἀποφασιστικά στήν ἀφύπνιση τῆς πίστεως καί τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, συντελώντας ἔτσι καθοριστικά στήν ἀνάσταση τοῦ Γένους.

Ἡ ἐποχή του Γεννημένος τό 1714, ἔζησε σέ μιάν ἀπό τίς ζοφερότερες περιόδους τῆς τουρκικῆς σκλαβιάς. Οἱ Τοῦρκοι καταδυνάστευαν, οἱ Ἑβραῖοι ραδιουργοῦσαν καί οἱ Φράγκοι προπαγάνδιζαν τή δική τους πίστη, ἐνώ ἀλλότριες ιδέες, πού ἔφταναν ἀπό τή Δύση, ἀπειλοῦσαν τήν πολιτισμική ταυτότητα τοῦ ἔθνους. Τά ἀλλεπάλληλα ἐπαναστατικά κινήματα εἶχαν ὅλα ἄδοξο τέλος καί οἱ ἐλπίδες στήν ξένη βοήθεια εἶχαν διαψευθεῖ. Ὁ τυραννισμένος λαός μας βρισκόταν σέ ἀξιοθρήνητη κατάσταση, βυθισμένος στήν ἀπόγνωση καί τόν φόβο, στήν ἀμάθεια καί τήν ἀπιστία. Χιλιάδες χριστιανοί ἀλλαξοπιστοῦσαν· οἱ ὁμαδικοί ἐξισλαμισμοί ἀποτελοῦσαν τή μεγαλύτερη πληγή τῆς ἐποχῆς.

Ὁ βίος καί τό ἔργο του Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, ἀφοῦ ἀπέκτησε πλούσια γιά τήν ἐποχή του μόρφωση, ἀνέβηκε στό Ἅγιον Ὅρος κι ἔγινε μοναχός στή Μονή Φιλοθέου, ὅπου χειροτονήθηκε πρεσβύτερος. Ἐκεῖ ἀσκήθη-

κε δεκαεπτά χρόνια και αναδείχθηκε σκευός εκλεκτός του Αγίου Πνεύματος. Ποθώντας τη σωτηρία των αδελφών του, ζήτησε την εύλογία του οικουμενικού πατριάρχη και βγήκε στο κήρυγμα. Μέσα σε μία εικοσαετία (1760–1779) ὄργωσε άκαταπόνητα ὀλόκληρη σχεδόν τή σκλαβωμένη πατρίδα, κυρίως τήν Ἡπειρο και τή Δυτική Μακεδονία, κηρύσσοντας μέ ζήλο άποστολικό τή μετάνοια και τήν έπιστροφή στον Χριστό και διαλαλώντας παντού «τό ποθούμενο» (δηλ. τήν άπελευθέρωση) και «τό Ρωμαίικο» (δηλ. τήν ανασύσταση τής ὀρθόδοξης Ρωμανίας), πού μέ τό προφητικό του βλέμμα έβλεπε νά πλησιάζουν.

Ἡ παρουσία του αγίου ἦταν παρουσία Θεοῦ και προκαλοῦσε παντού λαϊκό ξεσηκωμό. Σε κάθε τόπο ἔμενε συνήθως δύο μέρες κι ἔκανε τρία κηρύγματα: ένα τό βράδυ τής άφίξεώς του και δύο τό πρωί και τό άπόγευμα τής έπομένης. Ἐπειδή καμιά εκκλησία δέν χωροῦσε τά πλήθη πού συγκεντρώνονταν για νά τόν άκούσουν, δίδασκε στό ὑπαιθρο, στή σκιά ενός μεγάλου ξύλινου σταυροῦ, ὁ ὁποῖος, μετά τήν αναχώρησή του, ἔμενε ἐκεῖ, για νά θυμίζει τό πέρασμά του και τά λόγια του. Παράλληλα, μέ τή βοήθεια δεκάδων ιερέων, πού τόν συνόδευαν πάντοτε, τελοῦσε Λειτουργίες, Ἐσπερινούς, Εὐχέλαια, Παρακλήσεις, Ἐξομολογήσεις... Μόνη του ἔγνοια ἦταν νά δώσει μέ κάθε τρόπο στον πονεμένο λαό τήν ἐλπίδα, τή χαρά και τήν ειρήνη του Χριστοῦ.

Οἱ ἐξαθλιωμένοι ραγιαδες αναγνώριζαν στό πρόσωπό του έναν δικό τους άνθρωπο και συγχρόνως έναν μεγάλο ἅγιο. Τά γεμάτα άπλότητα και γλυκύτητα λόγια του μιλοῦσαν στις καρδιές τους και, καθώς μάλιστα συνοδεύονταν από θαύματα και προφητείες, γίνονταν ανεπιφύλακτα δεκτά ὡς λόγια του Θεοῦ. Γι' αὐτό και εἶχαν πλούσια καρποφορία: Ἡ άμάθεια, ἡ κακία και ἡ άπιστία ὑποχωροῦσαν. Οἱ ψυχές μαλάκωναν. Οἱ χριστιανοί μάθαιναν νά κάνουν τόν σταυρό τους, νά ἔξομολογοῦνται και νά κοινωνοῦν. Οἱ ἔξωμοσίες ανακόπτονταν. Τά Ἑλληνόπουλα μορφώνονταν σε «σχολεῖα

έλληνικά». Ἡ πίστη στόν Χριστό ζωντάνευε καί μαζί της θέρεινε ἡ ἀποσταμένη ἐλπίδα τῆς λευτεριάς.

Οἱ διδασκαλίαι τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ ἐντάσσεται
Οἱ διδασκαλίαι τοῦ στήν ἀδιάσπαστη συνέχεια τῆς πατερικῆς μας παραδόσεως καί ἔχει καταγραφεῖ στίς *Διδαχές* του ἀπό ἀνώνυμους ἀκροατές τῶν κηρυγμάτων του. Σ' αὐτές συνδέεται θαυμαστά ἡ θεολογική ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν ὀρθόδοξη πνευματική ἐμπειρία καί τίς πρακτικές ἀνάγκες τῶν ἀκροατῶν του. Ὁ ἅγιος ἀποβλέπει πρωτίστως στή μετάνοια τοῦ λαοῦ, μέ τήν ἐπιστροφή του στόν Θεό καί τήν ὀργανική του ἔνταξη στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Γνώριζε καλά ὅτι ἡ ἀπελευθέρωση ἀπό τή δουλεία τῶν παθῶν ἦταν ἡ ἀναγκαία προϋπόθεση γιά τήν ἀνάκτηση καί διατήρηση τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας. Γι' αὐτό καί οἱ διδασκαλίαι του περιστρέφονται γύρω ἀπό τρεῖς κυρίως θεματολογικούς ἄξονες:

α) Πίστη στόν ἀληθινό Θεό, ὅπως αὐτή βιώνεται στή λατρευτική καί ἀσκητική ζωή τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ὁ Χριστός εἶναι γιά τόν ἅγιο Κοσμᾶ «ὁ γλυκύτατος αὐθέντης καί δεσπότης», εἶναι ἡ ἀνοιχτή ἀγκαλιά πού συγχωρεῖ, παρηγορεῖ καί σώζει ὅλους τούς πιστούς.

β) Ἀδελφσύνη καί ἐνότητα. Ὁ κάθε συνάνθρωπος εἶναι γιά τόν ἅγιο «ὁ ἀδελφός του καί ἡ ἀδελφή του», «πράγμα ἀληθινό καί τιμιότερο ἀπ' ὅλον τόν κόσμον». Μιλᾷ μέ θερμῆ γιά τήν ταπείνωση καί τήν ἀγάπη, τά δυό αὐτά θεμέλια τῆς γνήσιας κοινωνικότητας, γιά τή συγχωρητικότητα, τόν ἀλληλοσεβασμό, τή δικαιοσύνη, τήν ἰσότητα, τήν τιμιότητα, τήν ἀλληλεγγύη. Ὅλα αὐτά, «γιά νά ζήσουν οἱ ἄνθρωποι καί ἐδῶ καλά, εἰρηνικά, ἀγαπημένα, καί μετὰ νά πηγαίνουν στόν παράδεισον νά χαίρονται πάντοτε».

γ) Ἑλληνορθόδοξη παιδεία. Ὁ ἅγιος λαχταροῦσε νά μαθαίνουν ὅλοι –κληρικοί καί λαϊκοί, μά προπαντός τά παιδιά– «γράμματα ἑλληνικά», γιά νά διασώζονται ἔτσι ἡ ἱστορική συνείδηση, ἡ γλώσσα καί ἡ δυνατότητα ἁγιοπνευματικοῦ

φωτισμοῦ. Τὴν παραμέληση τῆς παιδείας τὴ θεωροῦσε ἀμάρτημα καὶ τὴν ἐγκατάλειψη τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας ἐνέργεια ἐγκληματικὴ. Τὰ σχολεῖα πού ὁ ἴδιος ἴδρυσε καὶ ὀργάνωσε –διακόσια στοιχειώδους ἐκπαιδύσεως καὶ δέκα μέσης, ὅπου διδάσκονταν καὶ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά– ἤθελε νὰ συντελοῦν στὴν «διαφύλαξιν τῆς πίστεως καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος», καθὼς ἔγραφε στοὺς κατοίκους τῆς Πάργας.

Τὸ μαρτύριό του Τὴν προσφορά του στὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ ἔθνος ὁ ἅγιος Κοσμάς τὴν ἐπισφράγισε μὲ τὸ μαρτυρικὸ του τέλος. Συκοφαντημένος ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα ἔθιγε, θανατώθηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους μὲ ἀπαγχονισμό στίς 24 Αὐγούστου 1779, στὸ χωριὸ Κολικόντασι τῆς Βορείου Ἡπείρου. Τὸ σῶμα του, ἀφοῦ τὸ γύμνωσαν, τὸ ἔριξαν στὸν ποταμὸ Ἄψο. Τρεῖς μέρες ἀργότερα χριστιανοὶ ἀνακάλυψαν τὸ τίμιον λείψανον καὶ τὸ ἐνταφίασαν μὲ τιμές. Τὸ 1813 ὁ Ἀλὴ πασάς τῶν Ἰωαννίνων, πού σεβόταν πολὺ τὸν ἅγιο, ἔχτισε ἐκκλησία καὶ μοναστήρι κοντὰ στὸν τάφο του.

Δεκάδες χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε, καὶ οἱ Ρωμηοὶ συνέχισαν νὰ ζοῦν ἔχοντας στὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιά τους τὴν ἀγία του μορφή καὶ τὰ γλυκά του λόγια. Τὸ ὄνομα “πατρο-Κοσμάς”, ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσαν, περιβλήθηκε μ’ ἓνα μυστήριον, προφερόταν μὲ δέος κι ἔγινε θρύλος. Χάρη στή δική του συμβολή ὁ λαὸς μποροῦσε τώρα νὰ ὀραματίζεται μὲ αὐτοπεποίθηση τὴν ἀπελευθέρωσή του καὶ ν’ ἀγωνίζεται μὲ πίστη γιὰ τὴν ἑλληνορθόδοξον Μεγάλην Ἰδέαν, τὴν ἀνάκτηση, δηλαδή, τῆς Πόλης καὶ τῶν ἐδαφῶν τῆς ἑνδοξῆς Ρωμανίας (Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας). Γι’ αὐτὸ σ’ ὅλους τοὺς κατοπινούς χρόνους, καθὼς πάλευε νὰ ξαναφτιάξει τὸ Ρωμαῖκο, καταξίωνε τὸ κήρυγμα τοῦ ἁγίου, ἐντάσσοντάς το στὸ τραγούδι του:

«Βόθηθα μας Ἀη-Γιώργη κι ἐσὺ Ἁγίε Κοσμά
νά πάρουμε τὴν Πόλη καὶ τὴν Ἁγία-Σοφιά»¹.

1. Σ’ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες,

Ἡ σύγχρονη αἰχμαλωσία μας ἔθναποστόλου καὶ φωτιστῆ τοῦ Γένους μας εἶναι καὶ σήμερα ιδιαίτερα ἐπίκαιρη, καθὼς, μέσα στή σχεδιαζόμενη ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς Νέα Τάξη Πραγμάτων, ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία ἔχει ὀδηγηθεῖ σέ μιὰ καινούργια μορφή “Τουρκοκρατίας”.

Μέ ἀφορμὴ τὴν οἰκονομικὴ κρίση τῶν τελευταίων χρόνων, ἡ πατρίδα μας ἔχασε δίχως πόλεμο τὴν ἐθνικὴ της κυριαρχία κι ἔγινε ὑποτελὴς στοὺς δανειστὲς της. Οἱ κυβερνητὲς της ἐπιτροπεύονται ταπεινωτικὰ ἀπὸ τοὺς ξένους· τὸ Σύνταγμα καταστρατηγεῖται· ἡ δημόσια περιουσία (ὀδικό δίκτυο, ἀεροδρόμια, λιμάνια, ἀρχαιολογικοὶ χώροι καὶ μνημεῖα, ὄρυχια, ἠλεκτροδότηση κ.ἄ.) ξεπουλιέται στό διεθνὲς μεγάλο Κεφάλαιο· τὸ ποιοτικὸ δυναμικὸ τοῦ πληθυσμοῦ μεταναστεύει· καὶ ὁ πολὺς λαός, ἐξουθενωμένος οἰκονομικά, βιώνει καθημερινὰ μιὰ πολὺπλευρῆ καταστροφὴ, παγιδευμένος στὴν ἀβεβαιότητα καὶ τὴν ἀπελπισία, στὴν παραίτηση καὶ τὴν ἀδράνεια.

ἔχοντας συνείδηση τῆς ἱστορικῆς τους συνέχειας, αὐτοπροσδιορίζονταν ὡς *Ρωμηοί*, θεωρώντας ὅτι τὸ *Ρωμαῖκο* ἀποτελεῖ τὸν Ἑλληνισμό στὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ διάστασή του. Μὲ τὸ ὄνομα *Ρωμαῖος/Ρωμηός* ὀνομαζόταν γιὰ περισσότερα ἀπὸ χίλια χρόνια κάθε ὀρθόδοξος πολίτης τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Νέας Ρώμης–Κωνσταντινουπόλεως (Ρωμανίας), ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ φυλετικὴ του καταγωγὴ. Ὅλοι οἱ Ρωμηοὶ πολιτισμικά ἦταν Ἑλληνες, πνευματικά ἦταν Ὀρθόδοξοι, ἐνῶ φυλετικά (στὴν καταγωγὴ) οἱ περισσότεροι ἦταν Ἑλληνες.

Ἡ Ἑλληνικότητα καὶ ἡ Ὀρθοδοξία μὲ τὸν ὑπερφυλετικὸ καὶ οἰκουμενικὸ τους χαρακτήρα συναποτελοῦν τὴν πεμπτοσύνη τῆς *Ρωμηοσύνης* καὶ τὴν ἀναδεικνύουν σέ πολιτισμικὸ μέγεθος μοναδικὸ στὴν παγκόσμια Ἱστορία, τοποθετημένο στοὺς ἀντίποδες τοῦ ἀνθρωποκεντρικοῦ/ἀτομοκεντρικοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ Ρωμανία γιὰ πρώτη φορὰ ὀνομάστηκε *Βυζάντιο*, μειωτικὰ καὶ μάλλον χλευαστικὰ, τὸν 16ο αἰ. ἀπὸ δυτικούς ἱστοριογράφους, προκειμένου νὰ ὑποκατασταθεῖ καὶ ξεχαστεῖ τὸ ὄνομα τῆς Νέας Ρώμης. Ἡ σκόπιμη αὐτὴ ψευδωνυμία, ἡ ὁποία τελικὰ ἐπιβλήθηκε, ἐκφράζει τὴν μακροαίωνη ἐχθρική στάση τῆς εὐρωπαϊκῆς Δύσεως ἀπέναντι στὴν ἑλληνικὴ Ἀνατολή.

Ἡ ἐθελούσια αὐτὴ πολιτικοοικονομικὴ καθυπόταξη ἦρθε ὡς συνέπεια τοῦ πνευματικοῦ μας ἐξάνδραποδισμού, τὸν ὁποῖο ἐπὶ χρόνια ἀπεργάστηκαν μεθοδικὰ καὶ πεισματικά ἐξωτερικοὶ παράγοντες καὶ ἐσωτερικοὶ “Ἐφιάλτες”, ἀποξενώνοντας τὸν λαὸ μας ἀπὸ τίς διαχρονικὲς ἀξίες καὶ τὰ ἰδανικά τοῦ Γένους μας: τὴν ὀρθόδοξη πίστη, τὴν πατρίδα, τὴν οἰκογένεια, τὴ γλῶσσα, τὸ ἑλληνικὸ φιλότιμο καὶ τὴν ἀρχοντιά. Ἰδιαιτέρα τίς τελευταῖες δεκαετίες, στὸ ὄνομα τοῦ “ἐκσυγχρονισμού” καὶ τῆς “προόδου” ἐπιχειρήθηκε μιὰ χωρὶς προηγούμενο ἀποδόμηση τῶν δύο ἀδιάρρηκτων συστατικῶν τῆς ἐθνικῆς μας ἰδιοπροσωπίας: τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Ἑλληνικότητας.

Ἔτσι, σταδιακὰ, ἀφενὸς ἐπιβλήθηκαν πολιτειακὰ μέτρα καὶ ἀφετέρου ἐνισχύθηκαν θεσμικὰ πρακτικὲς καὶ συμπεριφορὲς πού ὑποσκάπτουν τὸν ἑλληνορθόδοξο πολιτισμὸ μας καὶ καθηλώνουν τὴν κοινωνία στὴν πνευματικὴ παρακμὴ: Ἀπάλειψη τοῦ θρησκευματος ἀπὸ τίς ταυτότητες· θέσπιση αὐτόματου διαζυγίου, πολιτικοῦ γάμου καὶ συμφώνου συμβίωσης· νομιμοποίηση τῶν ἐκτρώσεων· ἐγκατάλειψη τῆς πολύτεκνης οἰκογένειας· καθιέρωση μονοτονικῆς γραφῆς καὶ καταστροφή τῆς συνέχειας τῆς γλώσσας· ἐφαρμογὴ σχολικῶν προγραμμάτων πού ἀπροκάλυπτα ἀφελιγνίζουν, ἀποχριστιανίζουν καὶ ἐκμαυλίζουν τὴ νεολαία· ἀπομάκρυνση τῶν ἱερέων-πνευματικῶν ἀπὸ τὰ σχολεῖα· περιορισμὸς διορισμοῦ ἐφημερίων· φίμωση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ λόγου (βλ. ἀντιρατσιστικὸ νόμο)· ἀπαξίωση καὶ χλευασμὸς τῶν ἐθνικῶν καὶ χριστιανικῶν συμβόλων· ὑποβάθμιση τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν ἐθνικῶν ἐπετειῶν· ἄσκηση μειοδοτικῆς πολιτικῆς στὰ ἐθνικά μας θέματα· κατάργηση τῆς Κυριακῆς ἀργίας· θέσπιση καύσεως τῶν νεκρῶν· ὑπονόμευση τῆς ἀριστείας καὶ τῆς ἀξιοκρατίας· κατίσχυση τῆς κομματοκρατίας· κατασυκοφάντηση τῆς Ἑκκλησίας καὶ παραχάραξη τῆς Ἱστορίας· ἐπιχειρούμενη συνταγματικὴ ἀναθεώρηση γιὰ τὴ δημιουργία οὐδετερόθρησκου κράτους· ἀσύδοτος προπαγανδισμὸς τῆς

όμοφυλοφιλίας· θεσμοθέτηση αλλαγής ταυτότητας φύλου, συμφώνου συμβίωσης όμοφυλοφίλων και άναδοχής παιδιών απ' αυτούς...

Μπροστά στη θλιβερή αυτή κατρακύλα, πού τελειωμό δέν έχει, οί περισσότεροι στάθηκαν –άλιμονο!– άδιάφορα και μοιρολατρικά, έπιβραβεύοντας μάλιστα μέ τήν ψήφο τους τούς φυσικούς άτυργούς τής έθνικής καταστροφής. Οί πολιτικές έξουσίες και τά μέσα μαζικής έπιρροής (ΜΜΕ) είχαν έπιμελημένα φροντίσει νά νεκρώσουν τά πνευματικά άντανεκλαστικά του «πάντοτ' εύκολόπιστου και πάντα προδομένου» λαοῦ μας, διαφθείροντας τήν ψυχή του μέ τήν άχαλίνωτη ήδονοθηρία, τόν εύκολο πλουτισμό και τόν ξέφρενο καταναλωτισμό.

Ώστόσο, στό όνομα αυτών «πού ήρθαν, πέρασαν, θά ρθοῦνε, θά περάσουν», δέν δικαιούμαστε πλέον νά παραμένουμε σιωπηλοί και άπραγοί. Ήρθε ή ώρα νά ξυπνήσουμε! Ή αίχμαλωση μας άποτελεί μιάν έφιαλτική πραγματικότητα, ή όποία, σέ συνδυασμό μέ τό δημογραφικό πρόβλημα τής χώρας και τόν έποικισμό της άπό μουσουλμάνους μετανάστες, οδηγεί νομοτελειακά τόν Έλληνισμό στην ιστορική του έξαφάνιση. Οί έχθροί μας έχουν κιόλας διαβεί τά τείχη...

Νά ξαναφτιάξουμε τό Ρωμαίικο Μέσα στη ζοφερή αυτή προοπτική ύπάρχει, άραγε, έλπίδα; Άναμφίβολα, ναι! Ή Ίστορία έχει επανειλημμένα έπιβεβαιώσει πώς τό εύλογημένο Γένος των Ρωμηών διαθέτει άστείρευτες δυνάμεις, μέ τίς όποιες μεγαλουργεί, όταν συνεργάζεται μέ τή θεία Παντοδυναμία. Φτάνει νά συνειδητοποιήσουμε όλοι τίς τεράστιες προσωπικές μας εύθύνες και νά μετανοήσουμε βαθιά, δηλαδή ν' αλλάξουμε νοοτροπία και προσανατολισμό.

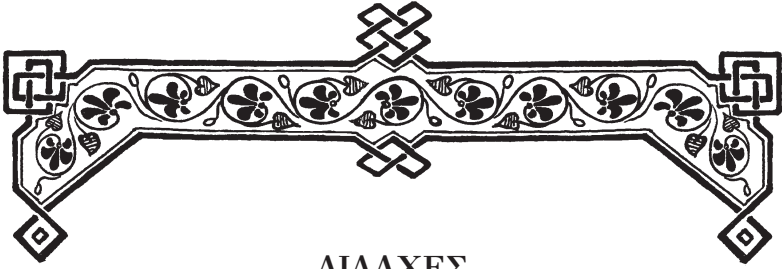
Τόν ένα και μοναδικό δρόμο, πού καλούμαστε νά βαδίσουμε, μάς τόν δείχνει και πάλι ό άγιος Κοσμάς ό Αιτωλός· είναι ό δοκιμασμένος δρόμος πού έβγαλε και τούς προγό-

νους μας από τή μιζέρια καί τόν ἀφανισμό: ἔμπρακτη πίστη στόν Τριαδικό Θεό, ἀδελφροσύνη καί ἐνότητα, ἑλληνορθόδοξη παιδεία. Οἱ καιροί ἀπαιτοῦν ἀρετή καί τόλμη, ἀντίσταση καί δραστηριοποίηση, ἐλπίδα καί πίστη στόν παντοκράτορα Κύριο, σ' Αὐτόν πού κινεῖ τά νήματα τῆς Ἱστορίας, σ' Αὐτόν πού «διασκεδάζει βουλὰς ἐθνῶν, ἀθετεῖ δέ λογισμοὺς λαῶν καί ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων» (Ψαλμ. 32:10). Ἡ ἀπομάκρυνσή μας ἀπό τόν Θεό καί τίς ἑλληνορθόδοξες παραδόσεις μᾶς ἔφερε στή σημερινή δεινή δοκιμασία· ἡ ἐπιστροφή μας στήν μητέρα Ἐκκλησία καί τήν πατροπαράδοτη εὐσέβεια θά μᾶς βγάλει πάλι στήν ἀναφυχή. Γνωρίζουμε καλά ὅτι «τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν» (Λουκ. 18:27).

Μέ προσωπική καί συλλογική προσπάθεια, ὄχι μόνο ἡ ὑπέρβαση τῆς κρίσεως καί ἡ ἱστορική ἐπιβίωσή μας θά κατορθωθοῦν, ἀλλά, πολύ περισσότερο, στήν ψυχή τοῦ Νεοέλληνα ἡ Ὁρθοδοξία καί ἡ Ἑλληνικότητα, τά πολυτίμητα αὐτά θησαυρίσματα τοῦ Γένους, θά ἀποκατασταθοῦν στήν προαιώνια αἴγλη τους μέ τό αὐθεντικό τους περιεχόμενο καί τήν οἰκουμενική τους διάσταση, γιά νά μπορέσουν σάν ζύμη πνευματική νά ζυμώσουν τόν κόσμο ὅλο... Τόν ἱερό αὐτό σκοπό θέλουν νά διακονήσουν ταπεινά οἱ ἐπόμενες σελίδες μέ τό ἀπάνθισμα τῶν διδαχῶν καί τῶν προφητειῶν τοῦ μεγάλου ἱεραποστόλου καί ἐθνοδιδασκάλου.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

ΔΙΔΑΧΕΣ (ἀπάνθισμα)

Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός καί Θεός, ἀδελφοί μου, ὁ γλυκύτατος αὐθέντης καί δεσπότης, ὁ ποιητής τῶν ἀγγέλων καί ὅλης τῆς νοητῆς καί αἰσθητῆς κτίσεως, παρακινούμενος ἀπό τήν πολλή ἀγάπη πού ἔχει γιά τό γένος μας, μαζί μέ τά ἄπειρα χαρίσματα πού μᾶς χάρισε καί μᾶς χαρίζει κάθε μέρα καί ὥρα καί στιγμή, μᾶς χάρισε καί τοῦτο: Καταδέχθηκε κι ἔγινε τέλειος ἄνθρωπος «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου» καί ἀπό τά καθαρότατα αἵματα τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, γιά νά μᾶς βγάλει ἀπό τά χέρια τοῦ διαβόλου, νά μᾶς κάνει υἱούς καί κληρονόμους τῆς Βασιλείας Του, νά χαιρόμαστε πάντοτε στόν παράδεισο μέ τούς ἀγγέλους καί ὄχι νά καιγόμαστε στήν κόλαση μέ τούς δαίμονες.

Ἐγώ, ἀδελφοί μου, πέρασα τή ζωή μου στή σπουδή –σάραντα, πενήντα χρόνια· διάβασα πολλά καί διάφορα βιβλία· ἐρεῦνησα τά βάθη τῆς σοφίας. Καί βρῆκα πώς ὅλες οἱ ἄλλες πίστεις εἶναι ψεύτικες, κάλπικες, ὅλες τοῦ διαβόλου. Μόνο ἡ πίστη τῶν εὐσεβῶν καί ὀρθοδόξων χριστιανῶν εἶναι ἀληθινή καί ἀγία. Γι' αὐτό σᾶς λέω, ἀδελφοί μου χριστιανοί, νά χαιρεστε καί νά εὐφραίνεστε χιλιάδες φορές, πού εἶστε ὀρθόδοξοι χριστιανοί. Καί νά κλαῖτε καί νά θρηνεῖτε γιά τούς ἀσεβεῖς, τούς ἀπίστους καί αίρετικούς, πού περπατοῦν στό σκοτάδι καί βρίσκονται στά χέρια τοῦ διαβόλου².

2. Ὁ ἅγιος Κοσμάς, ὡς ἀληθινός μοναχός καί αὐθεντικός φορέας

Ὁ πανάγαθος καί πολυέλεος Θεός εἶναι ἕνας· ὅποιος λέει πῶς ὑπάρχουν πολλοί θεοί, εἶναι διάβολος. Ὁ Θεός, ὅμως, εἶναι καί Τριάδα: Πατήρ, Υἱός καί Ἅγιον Πνεῦμα· μία φύση, μία δόξα, μία βασιλεία, ἕνας Θεός ἀκατάληπτος, ἀνερμήνευτος, ἀπερίγραφτος, παντοδύναμος, ὅλος φῶς, ὅλος χαρά, ὅλος εὐσπλαχνία, ὅλος εὐεργεσία, ὅλος ἀγάπη... Αὐτή τήν Παναγία Τριάδα πιστεύουμε, δοξάζουμε καί προσκυνούμε ἐμεῖς, οἱ εὐσεβεῖς καί ὀρθόδοξοι χριστιανοί.

Ὁ Θεός, χριστιανοί μου, δέν εἶναι φόβος· εἶναι ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία. Δέν μᾶς ἔκανε γιά νά Τόν φοβόμαστε, ἀλλά γιά νά Τόν ἀγαπάμε.

Μή χωρίζετε ἀπό τόν Χριστό καί ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία εἶναι ἡ κιβωτός· ὅσοι μποῦν μέσα σ' Αὐτήν δέν θά πνιγοῦν ἀπό τά σφάλματά τους, ἀλλά θά συγχωρεθοῦν τά ἁμαρτήματά τους. Ἡ ἀγία Ἐκκλησία εἶναι σάν τή μάνα, πού, ὅταν σφάλλει ὁ γιός της, τόν μαλώνει, μά πάλι τόν συμπονᾷ. Ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία εἶναι μία πηγγή, πού ποτίζει ὅλους τούς διψασμένους³.

τῆς πατερικῆς μας παραδόσεως, δέν ἐκφράζεται μέ τόν συμβιβαστικό τρόπο πού θά ἐπέβαλλε ἡ οἰκουμενιστική νοοτροπία ἢ ἡ πολιτική ὀρθότητα τῶν ἡμερῶν μας, ἀλλά διατυπώνει μέ ἀκρίβεια καί τόλμη τήν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδῆ γνωρίζει καλά ὅτι ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώνει. Σκοπός του εἶναι ἡ προστασία τῶν χειμαζόμενων ἀδελφῶν του ἀπό τίς προκλήσεις τοῦ Ἰσλάμ, τοῦ Παπισμοῦ καί τοῦ εἰσαγόμενου ἀπό τήν Εὐρώπη ἀθεϊσμοῦ.

3. Ὁ ὀνομαζόμενος «χωρισμός Ἐκκλησίας-Πολιτείας», ὅπως ἀπερίσκεπτα τόν ἀπαιτοῦν οἱ ποικιλώνυμοι ἐκσυγχρονιστές, στοχεύει στόν ἀποχριστιανισμό τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας καί προωθείται στό ὄνομα τῆς πολυπολιτισμικότητας καί τοῦ ἐξευρωπαϊσμοῦ, μᾶς καί «ἡ Φραγκιά δέν μᾶς θέλει μέ τέτοιο ντύμα ὀρθόδοξον» (στρατηγός Μακρυγιάννης). Ὡστόσο, μιά τέτοια κίνηση βρῖσκεται σέ πλήρη ἀσυμφωνία μέ τόν βαθύτερο ψυχισμό τοῦ Νεοέλληνα, ὁ ὁποῖος, παρ' ὅλη τήν ἀλλοτριώσή του καί παρ' ὅλη τήν πικρία πού κατά καιρούς δοκιμάζει ἀπό τήν ἐκκλησιαστική του ἡγεσία, ἐξακολουθεῖ νά ἐμπιστεύεται τήν Ἐκκλησία καί νά τή θεωρεῖ μάνα του. Εἶναι πολλαπλῶς

Πρέπει, ἀδελφοί μου, νά στοχαστοῦμε τί εἴμαστε: δίκαιοι ἢ ἁμαρτωλοί; Κι ἂν εἴμαστε δίκαιοι, καλότυχοι καί τρισμακάριοι. Ἄν ὅμως εἴμαστε ἁμαρτωλοί, τώρα πού ἔχουμε καιρό, νά μετανοήσουμε· νά σταματήσουμε τά κακά καί νά κάνουμε τά καλά. Ἡ κόλαση μᾶς περιμένει· πότε θά μετανοήσουμε; Ὅχι αὔριο καί μεθαύριο, ἀλλά αὐτή τήν ὥρα. Γιατί μέχρι αὔριο δέν ξέρουμε τί μπορεῖ νά πάθουμε. Ὁ Χριστός μᾶς λέει νά εἴμαστε πάντοτε ἕτοιμοι.

Ἐμεῖς, χριστιανοί μου, δέν ἔχουμε ἐδῶ πατρίδα. Γι' αὐτό ὁ Θεός μᾶς ἔκαμε μέ τό κεφάλι ὀρθούς καί μᾶς ἔβαλε τόν νοῦ στό πάνω μέρος, στό κεφάλι, γιά νά στοχαζόμαστε πάντοτε τήν οὐράνια βασιλεία, τήν ἀληθινή πατρίδα μας. Σέ τοῦτον τόν κόσμο, καί βασιλιάδες νά γίνουμε, ἀνάπαυση δέ βρίσκουμε. Αὐτός ὁ κόσμος εἶναι σάν ἓνα χάνι, ὅπου πηγαινεις, κάθεσαι μιά βραδιά κι ὕστερα φεύγεις, νά γυρίσεις στό σπίτι σου γρήγορα.

Δυό φτεροῦγες χρειάζεται ὁ χριστιανός γιά νά πετάξει καί ν' ἀνέβει στόν παράδεισο, τήν ταπείνωση καί τήν ἀγάπη.

Μεγάλο κακό εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια καί μεγάλο καλό ἡ ταπείνωση. Ἡ ὑπερηφάνεια γκρέμισε ἀπό τήν ἀγγελική δόξα τόν διάβολο, πού θά καίγεται αἰώνια στήν κόλαση, ἐνῶ ἡ ταπείνωση κράτησε στόν οὐρανό τούς ἀγγέλους, πού θά χαίρονται αἰώνια τή δόξα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἄς θυμόμαστε πώς ὁ πανάγαθος Θεός ἀποστρέφεται τόν ὑπερήφανο καί ἀγαπᾷ τόν ταπεινό. Ἀλλά κι ἐμεῖς, οἱ ἄνθρωποι, τόν ταπεινό τόν βλέπουμε σάν ἄγγελο καί τόν κλείνουμε στήν καρδιά

μαρτυρημένο, ἄλλωστε, ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία, πού στό διάβα τῶν αἰώνων ἦταν ἡ ζωτική δύναμη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, παραμένει καί στούς τωρινούς καιρούς ὁ μοναδικός ρεαλιστικός ἄξονας τῆς κοινωνικῆς καί πολιτισμικῆς συνοχῆς του. Γιά τόν λαό μας ἡ Ὁρθοδοξία καί ὁ Ἑλληνισμός ἀποτελοῦν μιάν ἀδιαίρετη ἐνότητα. Ὅπως, ὅταν χωρίζεται ἡ ψυχή ἀπό τό σῶμα, τό σῶμα ἀποσυντίθεται, ἔτσι καί ὅταν χωρίζεται ἡ Ἑλλάδα ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἡ Ἑλλάδα πεθαίνει.

μας, ἐνῶ τόν ὑπερήφανο τόν βλέπουμε σάν δαίμονα καί τόν ἀποστρεφόμαστε.

Ἄν θέλουμε καί ἐδῶ νά περάσουμε καλά καί στόν παράδεισο νά πάμε, πρέπει νά ἔχουμε δύο ἀγάπες: ἀγάπη πρὸς τόν Θεό μας καί ἀγάπη πρὸς τούς ἀδελφούς μας. Ἀκόμα κι ἂν κάνουμε, ἀδελφοί μου, χίλιες χιλιάδες καλά, νηστείες, προσευχές, ἐλεημοσύνες, ἀκόμα κι ἂν χύσουμε τό αἷμα μας γιά τόν Χριστό μας, ἐφόσον δέν ἔχουμε αὐτές τίς δύο ἀγάπες, ὅλα ἐκεῖνα τά καλά εἶναι τοῦ διαβόλου καί πηγαίνουνε στήν κόλαση.

Ὁ πανάγαθος καί πολυέλεος Θεός εἶναι καί λέγεται Ἀγάπη. Ἄν θέλουμε ν' ἀποκαλοῦμε τόν Θεό “Πατέρα”, πρέπει νά εἴμαστε σπλαχνικοί. Ἄν κάνουμε τούς ἀδελφούς μας νά χαίρονται καί νά εὐφραίνονται, τότε μόνο μποροῦμε νά λέμε στόν Θεό: «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...». Ἄν, ὅμως, εἴμαστε ἄσπλαχνοι καί σκληρόκαρδοι, κάνοντας τούς ἀδελφούς μας νά πικραίνονται, πρέπει νά λέμε “πατέρα” ὄχι τόν Θεό ἀλλά τόν διάβολο. Γιατί ὁ διάβολος θέλει νά πικραίνουμε τούς ἀδελφούς μας, ὄχι ὁ Θεός.

Τοῦτον τόν λόγο νά ἔχετε πάντοτε στόν νοῦ σας: «Ὁ σὺ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσης». Αὐτός ὁ λόγος θέλει νά πεῖ ὅτι ἐκεῖνο πού δέν θέλεις νά σοῦ κάνουν οἱ ἄλλοι, μήν τό κάνεις κι ἐσύ στούς ἄλλους· κι ἐκεῖνο πού θέλεις νά σοῦ κάνουν οἱ ἄλλοι, αὐτό νά τοῦς κάνεις κι ἐσύ. Ἔτσι παραγγέλλει ὁ Χριστός μας στό ἱερό Του Εὐαγγέλιο.

Ἄς εἶναι δοξασμένος ὁ Θεός, πού μᾶς ἔδωσε τρία ὄπλα, γιά νά πολεμᾶμε τόν διάβολο: τήν Ἐξομολόγηση, τή νηστεία καί τήν προσευχή. Ὅσο πιό συχνά ὁ ἄνθρωπος ἐξομολογεῖται, νηστεύει καί προσεύχεται, τόσο πιό πολύ ὁ διάβολος κατακαίγεται καί φεύγει.

Ἄν θέλετε μέ τήν Ἐξομολόγηση νά γιατρέψετε τήν ψυχή σας, τέσσερα φάρμακα σᾶς χρειάζονται. Τό πρῶτο εἶναι νά

συγχωρείτε τούς έχθρους σας· τό δεύτερο, νά ἐξομολογεῖστε παστρικά καί καλά· τό τρίτο, νά κατηγορεῖτε τόν ἑαυτό σας καί ὄχι τούς ἄλλους· τό τέταρτο, νά ἀποφασίζετε νά μὴ ἁμαρτήσετε πιά. Ἐάν μπορεῖτε, νά ἐξομολογεῖστε κάθε μέρα· ἀλλιῶς, ἔστω μιά φορά τήν ἐβδομάδα ἢ μιά φορά τόν μήνα ἢ, τό λιγότερο, τέσσερις φορές τόν χρόνο. Καί τά παιδιά σας νά τά συνηθίζετε ἀπό μικρά στόν καλό δρόμο, νά τά μάθετε νά ἐξομολογοῦνται.

Ὁ ἀνεξομολόγητος ἄνθρωπος εἶναι ὅμοιος μ' ἕναν ἀβάπτιστο καί δέν μπορεῖ νά σωθεῖ. Ἐάν κάποιος, πρὶν πεθάνει, πρόλαβε νά ἐξομολογηθεῖ, ἔστω κι ἂν δέν κοινώνησε, ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας. Ἐάν, ὅμως, δέν ἐξομολογήθηκε, ὅσες φορές κι ἂν κοινώνησε, ὄχι μόνο σέ τίποτα δέν ὠφελεῖται, ἀλλά καί βλάπτεται, ἐπειδή κοινώνησε ἀνάξια· ἀλίμονο σ' αὐτόν! Πρῶτα πρέπει νά ἐξομολογεῖται κανεῖς κι ἔπειτα νά κοινωνεῖ. Πρῶτα πλένουμε καί καθαρίζουμε τό δοχεῖο κι ἔπειτα βάζουμε μέσα τό πολύτιμο πράγμα.

Ἐμεῖς, οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοί, πρέπει νά νηστεύουμε κάθε Τετάρτη, γιατί τήν ἡμέρα αὐτή πουλήθηκε ὁ Κύριος, καί κάθε Παρασκευή, γιατί τήν ἡμέρα αὐτή σταυρώθηκε. Ἐχομε, ἐπίσης, χρέος νά νηστεύουμε καί τίς Σαρακοστές, καθὼς τίς ὄρισαν οἱ θεῖοι πατέρες μέ τόν φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γιά νά νεκρώνουμε τά πάθη καί νά ταπεινώσουμε τή σάρκα, τό σῶμα, πού εἶναι ἕνας λύκος, ἕνα γουρούνι, ἕνα θηρίο, ἕνα λιοντάρι.

Εἶναι καλό καί ἅγιο, ἀδελφοί μου, νά προσεύχεστε πάντοτε τήν αὐγή καί τό βράδυ, καί μάλιστα τά μεσάνυχτα, πού ὑπάρχει ἡσυχία. Σᾶς συμβουλεύω νά πάρετε ὅλοι –μικροί καί μεγάλοι, ἄνδρες, γυναῖκες καί παιδιά– ἕνα κομποσχοῖνι, νά τό κρατᾶτε μέ τό ἀριστερό χέρι καί μέ τό δεξιό νά κάνετε τόν σταυρό σας, λέγοντας σέ κάθε κόμπο: “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Γιᾶ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, διὰ

τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων Σου τῶν ἁγίων ἐλέησόν με, τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον δοῦλόν Σου”. Νά μὴν παραλείπετε ποτέ τούτη τὴν προσευχή. Νά τὴ λέτε πάντοτε, μέρα καὶ νύχτα, μὲ τό στόμα σας καὶ μὲ τὸν νοῦ σας, ὅπου κι ἂν εἴστε. Εἴτε τρῶτε εἴτε βαδίζετε εἴτε δουλεύετε εἴτε κάθεστε, αὐτὴ νά μελετᾶτε. Γιατί σᾶς ὠφελεῖ πολὺ. Ὅλοι οἱ ἅγιοι μὲ τὸν σταυρὸ καὶ μὲ τό “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...” πῆγαν στὸν παράδεισο.

Μὲ τὸν σταυρὸ ἀνοίγουμε τὸν παράδεισο, μὲ τὸν σταυρὸ κατακαίμε τοὺς δαίμονες. Πρέπει, βέβαια, νά ἔχουμε τό χέρι μας καθαρὸ ἀπὸ ἁμαρτίες· καὶ τότε, μόλις κάνουμε τὸν σταυρὸ μας, ὁ διάβολος καίγεται καὶ φεύγει. Ἄν, ὅμως, εἴμαστε μολυσμένοι μὲ ἁμαρτίες, δέν ἔχει δύναμη ὁ σταυρὸς πού κάνουμε.

Νά ἔχετε εὐλάβεια σ’ ὅλους τοὺς ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας, μὰ χίλιες φορές περισσότερο στὴ Δέσποινά μας, τὴ Θεοτόκο Μαρία, γιατί, ἐνῶ ὅλοι οἱ ἅγιοι εἶναι δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ἡ Θεοτόκος εἶναι Κυρία καὶ Βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅλης τῆς αἰσθητῆς καὶ νοητῆς κτίσεως, καὶ παρακαλεῖ τὸν εὐσπλαχνο Κύριο γιὰ τίς ἁμαρτίες μας. Ξεχώρισε ὁ Θεὸς τὴ Θεοτόκο, τὴν ἔκανε Βασίλισσα καὶ τίμησε τό γένος μας. Γι’ αὐτό πρέπει κι ἐμεῖς νά τιμοῦμε τὴ Δέσποινά μας μὲ νηστείες, προσευχές, ἐλεημοσύνες καὶ καλὰ ἔργα.

Νά χαιρόμαστε καὶ νά εὐφραινόμαστε πάντοτε, ἀδελφοί μου, μὰ περισσότερο τὴν Κυριακή, τὴν ἡμέρα πού ἔγινε ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας. Τίς ἕξι μέρες τῆς ἑβδομάδας ἅς ἐργαζόμαστε γιὰ τὰ μάταια, τὰ γήινα καὶ ψεύτικα πράγματα. Τὴν Κυριακὴ νά πηγαίνουμε στὴν ἐκκλησία καὶ νά στοχαζόμαστε τίς ἁμαρτίες μας, τὸν θάνατο, τὴν κόλαση, τὸν παράδεισο, τὴν ψυχὴ μας, πού εἶναι πολυτιμότερη ἀπ’ ὅλον τὸν κόσμο. Οὔτε νά πολυτρῶμε καὶ νά πολυπίνουμε οὔτε νά ἁμαρτάνουμε οὔτε νά ἐργαζόμαστε οὔτε νά ἐμπορευόμαστε

καί νά κάνουμε δοσοληψίες τήν Κυριακή. Τό κέρδος πού βγαίνει τήν Κυριακή εἶναι καταραμένο καί βάζει φωτιά στά σπίτια σας· δέν ἔχει εὐχή καί εὐλογία. Κι ἂν τύχει ἀπό ἀνάγκη ἕνα τέτοιο κέρδος, μήν τό βάλεις στή σακούλα σου, γιατί τή μαγαρίζεις. Μόνο δῶσε το ἐλεημοσύνη, γιά νά εὐλογήσει ὁ Θεός τά πράγματά σου.

Ἐμεῖς, οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοί, ὅταν πηγαίνουμε στήν ἐκκλησία, πρέπει νά στεκόμαστε μέ εὐλάβεια, μέ φόβο καί τρόμο, γιά νά λάβουμε τή συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν μας. Ὅπως, ὅταν μπαίνουμε μέσα στόν τάφο, λησμονοῦμε ὅλα τά κοσμικά, ἔτσι καί ὅταν μπαίνουμε μέσα στό στασίδι, πρέπει νά λησμονοῦμε ὅλα τά κακά. Τό στασίδι τί εἶναι; Ἕνας ὄρθιος τάφος. Καί μᾶς τό χάρισε ὁ Θεός σάν δάσκαλο, γιά νά μπαίνουμε μέσα καί νά στοχαζόμαστε τίς ἁμαρτίες μας, τόν θάνατο, τήν κόλαση, τόν παράδεισο. Ἄν κάνετε ἔτσι, πολύ καλά κάνετε. Ἄν, ὅμως, πηγαίνετε στήν ἐκκλησία στολισμένοι καί περιεργάζεστε ὁ ἕνας τόν ἄλλον καί κουβεντιάζετε τήν ὥρα τῆς Λειτουργίας, βάζετε φωτιά καί καίγεστε.

Νά προσέχετε, ἀδελφοί μου, νά μήν κατηγορεῖτε τούς παπάδες σας, νά μήν τούς προσβάλλετε καί νά μήν τούς καταφρονεῖτε. Οἱ παπάδες ἔχουν τόν Χριστό πού τούς κρίνει καί τούς τιμωρεῖ. Ὁ Χριστός μας ἔχει ραβδί σιδερένιο γιά τούς παπάδες πού ἁμαρτάνουν.

Οἱ παπάδες εἶναι ἀνώτεροι κι ἀπό τούς ἀγγέλους κι ἀπό τούς βασιλιάδες. Ἄν συναντήσω ἕναν παπά κι ἕναν βασιλιά, θά βάλω τόν παπά νά καθῆσει πιό ψηλά ἀπό τόν βασιλιά· ἂν συναντήσω ἕναν παπά κι ἕναν ἄγγελο, πρῶτα θά χαιρετήσω τόν παπά κι ἔπειτα τόν ἄγγελο.

Ἐγώ ἔχω χρέος, ὅταν συναντήσω ἕναν ἱερέα, νά σκύψω νά φιλήσω τά χέρια του καί τά ποδάρια του καί νά τόν παρακαλέσω νά εὔχεται στόν Θεό γιά τίς ἁμαρτίες μου, γιατί ὅλος ὁ κόσμος κι ὅλοι οἱ βασιλιάδες νά παρακαλοῦν

τόν Θεό χιλιάδες χρόνια, δέν θά μπορέσουν νά τελέσουν τά Ἄχραντα Μυστήρια· ἕνας ἱερέας, ὅμως, ἄς εἶναι καί ἁμαρτωλός, μπορεῖ μέ τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νά τά τελέσει, καί μάλιστα τό μέγα καί φορικτό μυστήριο τῆς θείας Λειτουργίας, πού τό βλέπουν οἱ ἄγγελοι καί τρέμουν.

Κακό πράγμα εἶναι, ἀδελφοί μου, νά κατηγορεῖ κανεῖς τόν πλησίον. Ἄν θέλουμε νά σωθοῦμε, τόν ἑαυτό μας νά κατηγοροῦμε πάντοτε καί νά μή ρίχνουμε στόν ἄλλο τά σφάλματά μας.

Ἡ μεγαλύτερη ἀρετή σου, γυναίκα, εἶναι τό νά παρηγορεῖς καί νά ὑπομένεις τόν ἄνδρα σου. Κι ἄν αὐτός ἔχει κάποιον ἐλάττωμα, νά τό παραβλέπεις· ἄνθρωπος εἶναι, δέν εἶναι ἄγγελος. Νά σκέφτεσαι καί τά προτερήματά του, ὅχι μόνο τά ἐλαττώματα. Νά σκέφτεσαι, ἐπίσης, καί τά δικά σου ἐλαττώματα.

Ἐσύ, πάλι, ἄνδρα, ν' ἀγαπᾶς τή γυναίκα σου. Δέν βλέπεις πόσους πειρασμούς ἔχει μέ τά παιδιά, μέ τό σπίτι, μέ τό ἔνα, μέ τό ἄλλο; Κι ἄν καμιᾶ φορά σοῦ φταίει, μήν τήν ξεσυνερίζεσαι. Νά σκέφτεσαι καί τά προτερήματά της, ὅχι μόνο τά ἐλαττώματα. Νά σκέφτεσαι, ἐπίσης, καί τά δικά σου ἐλαττώματα.

Ἐσύ, γυναίκα, ἔχεις καθῆκον περισσότερο ἀπό τόν ἄνδρα νά ἀνατρέφεις σωστά τά παιδιά σου, νά τά συμβουλευεῖς καί νά τά καθοδηγεῖς στά καλά ἔργα. Ὅταν τό παιδί σου σηκώνεται τό πρωί ἀπό τόν ὕπνο καί ἀμέσως σοῦ ζητάει φωμί, ἐσύ νά μήν τοῦ δίνεις. Νά τό παίρνεις, νά τό πηγαίνεις μπροστά στήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καί νά τοῦ λές: “Ἐγώ, παιδί μου, φωμί δέν ἔχω· ὁ Χριστός μας ἔχει.” Ἐλα, κάνε τόν σταυρό σου, νά Τόν προσκυνήσουμε καί νά Τόν παρακαλέσουμε νά μᾶς δώσει”. Ἔτσι, τό παιδί συνηθίζει ἀπό μικρό στό καλό. Καί νά τό παίρνεις στήν ἐκκλησία, νά τοῦ δείχνεις πῶς νά κάνει σωστά τόν σταυρό του καί πῶς νά

ἀσπάζεται τις ἅγιες εἰκόνες... Καί πάντα νά τό διδάσκεις τή χριστιανική διαγωγή, καθώς πρόκειται νά δώσεις λόγο στόν Θεό γι' αὐτό.

Ὅταν μαθαίνεις τοῦ παιδιοῦ σου γράμματα, ἀδελφέ μου, τότε αὐτό λέγεται ἄνθρωπος· ἄν δέν τοῦ μάθεις γράμματα, εἶναι σάν τό γουρουνόπουλο. Δέν βλέπετε πῶς ἀγρίεψε τό Γένος μας ἀπό τήν ἀμάθεια καί γίναμε σάν τά θηρία;... Καλύτερα νά ἔχεις στή χώρα σου σχολεῖο ἐλληνικό, παρά νά ἔχεις βρύσες καί ποτάμια. Γιατί ἡ βρύση ποτίζει τό σῶμα, ἐνῶ τό σχολεῖο ποτίζει τήν ψυχή. Τό σχολεῖο ἀνοίγει τίς ἐκκλησίες, τό σχολεῖο ἀνοίγει τά μοναστήρια. Ἀπό τό σχολεῖο μαθαίνουμε –τό κατά δύναμιν– τί εἶναι Θεός, τί εἶναι Ἁγία Τριάς, τί εἶναι ἄγγελοι, τί εἶναι δαίμονες, τί εἶναι παράδεισος, τί εἶναι κόλαση, τί εἶναι ἁμαρτία καί τί ἀρετή. Ἀπό τό σχολεῖο μαθαίνουμε τί εἶναι ἁγία Κοινωνία, τί εἶναι Βάπτισμα, τί εἶναι ἅγιο Εὐχέλαιο, τί εἶναι τίμιος Γάμος, τί εἶναι ψυχή, τί εἶναι σῶμα. Τά πάντα ἀπό τό σχολεῖο τά μαθαίνουμε. Τό σχολεῖο φωτίζει τούς ἀνθρώπους, ἀνοίγει τά μάτια τῶν χριστιανῶν⁴.

4. Ὁ ἅγιος Κοσμάς θεωρεῖ ὡς αὐτονόητο ἔργο τῶν σχολείων τήν προσφορά χριστοκεντρικῆς παιδείας, δηλαδή παιδείας πού, δίχως νά υποβαθμίζει τήν ἀνθρώπινη γνώση, δίνει προτεραιότητα στή γνώση τοῦ Θεοῦ καί τήν ψυχική καλλιέργεια τῶν μαθητῶν. Αὐτός, ἄλλωστε, ἦταν ἀνέκαθεν ὁ βασικός ἄξονας τῆς παιδείας τοῦ Γένους μας.

Σήμερα τά σχολεῖα μας ἔχουν προσανατολιστεῖ μονομερῶς στήν προσφορά χρησιμοθηρικῆς γνώσεως, γι' αὐτό καί δημιουργοῦν ἀνθρώπους καταναλωτές, ἄτομα καταθλιπτικά, δίχως ἀνώτερα ἰδανικά καί ὄραμα ζωῆς, εὐκόλα χειραγωγήσιμα ἀπό τή Νέα Τάξη Πραγμάτων. Εἰδικότερα, μέ τά σύγχρονα Προγράμματα Σπουδῶν τά Ἑλληνόπουλα υποβαθμίζονται μορφωτικά καί νοητικά, χάνουν ἐντελῶς τή γλωσσική τους ἐκφραστική, ὀδηγοῦνται ὄχι στήν ἀγνή φιλοπατρία ἀλλά στόν ἀκραῖο διεθνισμό καί τόν ἐθνομηδενισμό, καί διδάσκονται ὄχι τή μοναδικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας ἀλλά τόν θρησκευτικό συγκρητισμό, τή δαιμονική Πανθηρησκεία καί τήν ἀθεΐα. Παράλληλα οἱ παιδικές ψυχές τους κακοποιοῦνται μέ ποικίλες Θεματικές Ἐνότητες γιά τήν ὁμοφυλοφιλία, τή μεταβλητότητα τοῦ φύλου καί κάθε ἄλλη ἠθική ἐξαχρείωση. Ἡ βία,

Δέν πρέπει κανέννας χριστιανός, άνδρας ή γυναίκα, νά φροντίζει μόνο για τή δική του σωτηρία. Πρέπει νά φροντίζει καί για τή σωτηρία τών αδελφών του.

Νά χείρεστε καί νά εύφραίνεστε χιλιάδες φορές, αδελφοί μου, όσοι βγάξετε τό φωμί σας μέ τόν κόπο σας, γιατί αυτό τό φωμί είναι εύλογημένο. Καί, άν θέλετε, δίνετε λίγο καί στους φτωχούς· έτσι αγοράζετε τόν παράδεισο. Άπεναντίας, νά κλαίτε καί νά θρηνεíte μέ μαύρα δάκρυα όσοι ζείτε μέ άρπαγές, μέ άδικίες καί μέ τοκογλυφίες, γιατί μ' αυτές δέν κερδίζετε παρά τόν αιώνιο θάνατο καί τήν κόλαση.

Αυτός ό κόσμος, αδελφοί μου, είναι σαν μία φυλακή. Πότε πρέπει νά χείρεται ό άνθρωπος; Όταν μπαίνει στή φυλακή ή όταν έλευθερώνεται άπ' αυτήν; Μοϋ φαίνεται πώς όταν μπαίνει στή φυλακή, πρέπει νά κλαίει καί νά λυπάται· καί όταν βγαίνει άπό τή φυλακή, πρέπει νά χείρεται καί νά εύφραίνεται. Γι' αυτό, αδελφοί μου, νά μή λυπάστε για τούς πεθαμένους σας. Άν αγαπάς τόν πεθαμένο σου, κάνε ό,τι μπορείς για τήν ψυχή του: Σαρανταλείτουργα, Μνημόσυνα, Λειτουργίες, νηστείες, προσευχές, έλεημοσύνες. Σ' αυτά προσθέτει ό Θεός τήν εύσπλαχνία Του καί τόν σώζει τόν πεθαμένο σου· τόν βάζει στόν παράδεισο ή έλαφρώνει τήν κόλασή του.

τέλος, καί ή παραβατικότητα στους σχολικούς καί πανεπιστημιακούς χώρους (φαινόμενα εκφοβισμού-bullying, διακίνηση καί χρήση ναρκωτικών ουσιών, καταλήψεις καί βανδαλισμοί κτηρίων κ.λπ.), οί όποιες καί εύνοούνται άπό τήν “έκσυγχρονιστική” εκπαιδευτική πολιτική τών τελευταίων δεκαετιών, πιστοποιούν τή διάλυση τής παιδείας μετά τήν άπώλεια του χριστοκεντρικού προσανατολισμού της.

Άν ζούσε στίς μέρες μας ό άγιος Κοσμάς, θά συμβούλευε τούς άγίους άρχιερείς νά ανοίξουν στίς έπαρχίες τους έλληνορθόδοξα σχολεία καί τούς εύσεβείς ιερείς νά στήσουν στίς ένορίες τους “κρυφά σχολεία”, για νά κρατήσει ό λαός μας τήν πίστη του, τήν ιστορική του μνήμη, τή γλώσσα του καί τήν άξιοπρέπειά του, για νά μπορείσει ή πατρίδα μας νά σταθει πάλι στά πόδια της καί νά προχωρήσει μπροστά.

Σᾶς παρακαλῶ, ἀδελφοί μου, γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, νά προσέχετε καί νά τηρεῖτε τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Νά μήν κλέβετε. Νά μή φονεύετε. Νά μήν πορνεύετε. Νά μήν ὀρκίζεστε. Νά μήν ψευδομαρτυρεῖτε. Νά μή συκοφαντεῖτε. Νά μήν ὑπερηφανεύεστε. Νά στολίζετε ὄχι τό σῶμα σας, πού θά γίνει αὔριο «σκωλήκων βρωμα καί δυσωδία», ἀλλά τήν ψυχή σας, πού εἶναι ἀθάνατη καί πιό πολύτιμη ἀπ' ὅλον τόν κόσμο. Νά μήν παραμελεῖτε τά καλά ἔργα. Νά προσεύχεστε συχνά. Νά μή δουλεύετε τίς Κυριακές καί τίς γιορτές, ἀλλά νά πηγαίνετε στήν ἐκκλησία. Νά νηστεύετε, ὅσο μπορείτε, τίς Σαρακοστές. Νά κάνετε ἐλεημοσύνες, τό κατά δύναμιν. Ὅταν βλέπετε τούς συγγενεῖς σας στενοχωρημένους, νά τούς συμπαραστήκεστε καί νά τούς παρηγορεῖτε. Πάντοτε νά βγαίνουν ἀπό τό στόμα σας λόγια γλυκά σάν τό μέλι καί τή ζάχαρη, ὄχι πικρά σάν τό φαρμάκι. Τέλος, νά θυμάστε πάντοτε τόν θάνατο καί νά φοβάστε μήν τυχόν ἔρθει ξαφνικά καί σᾶς βρεῖ ἀνέτοιμους –τί θά γίνετε τότε; Γι' αὐτό, ὅσο μπορείτε, νά εἶστε κάθε ὥρα ἔτοιμοι, ἐξομολογημένοι καί διορθωμένοι. Ὅποτε, ὅταν ἔρθει νά μᾶς πάρει ἀπ' αὐτόν τόν φεύτικο καί μάταιο κόσμο, καλῶς νά ἔρθει, νά μᾶς πάει στόν ἀληθινό καί αἰώνιο κόσμο, πού τέλος ποτέ δέν ἔχει.

Ἄς κατέβει κάτω ὁ οὐρανός, ἄς ἀνέβει πάνω ἡ γῆ, ἄς χαθεῖ ὁ κόσμος ὅλος –καί θά χαθεῖ σήμερα ἢ αὔριο–, ἄς κάνει ὁ Θεός ὅ,τι ἔχει νά κάνει· μή σᾶς νοιάζει. Τό σῶμα σας ἄς τό κάψουν, ἄς τό τηγανίσουν. Τά πράγματά σας ἄς τά πάρουν· μή σᾶς νοιάζει· δώστε τα, δέν εἶναι δικά σας. Ψυχή καί Χριστός σᾶς χρειάζονται. Αὐτά τά δύο, καί ὅλος ὁ κόσμος νά πέσει πάνω σας, δέν μπορεῖ νά σᾶς τά πάρει, ἐκτός κι ἂν τά δώσετε μέ τή θέλησή σας. Αὐτά τά δύο νά τά φυλάτε, νά μήν τά χάσετε.

ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ (ἀπάνθισμα)

1. Αυτό μιά μέρα θά γίνει Ρωμαίικο, καί καλότυχος ὅποιος ζήσει σ' ἐκεῖνο τό βασίλειο.

Ἡ προφητεία αὐτή ἐπαναλαμβανόταν συχνά σέ διάφορες ὑπόδουλες περιοχές, οἱ ὁποῖες ἀργότερα ἀνέκτησαν τήν ἐλευθερία τους.

2. Τό ποθούμενο θά γίνει τήν τρίτη γενιά. Θά τό δοῦν τά ἐγγόνια σας.

Ἄν κάθε γενιά περιλαμβάνει 25-30 χρόνια, τότε ἡ τρίτη γενιά συμπύπτει μέ τήν ἐπανάσταση τοῦ 1821 καί τήν ἴδρυση τοῦ νεοελληνικοῦ κράτους (1830).

3. Τό ποθούμενο θά ἔρθει, ὅταν θά ἔρθουν δυό πασχαλιές μαζί.

Εἰπώθηκε σέ περιοχές πού ἀπελευθερώθηκαν στή διάρκεια τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων (1912-13). Δυό πασχαλιές μαζί ἤρθαν τό 1912, ὅταν οἱ ἑορτές τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καί τοῦ Πάσχα συνέπεσαν ἡμερολογιακά.

4. Θά ἔρθουν οἱ κόκκινοι σκοῦφοι κι ὕστερα οἱ Ἄγγλοι ἐπί πενήντα τέσσερα χρόνια, καί κατόπιν θά γίνει Ρωμαίικο.

Εἰπώθηκε τό 1777 στήν ἐνετοκρατούμενη Κεφαλονιά. Τό 1779 οἱ Γάλλοι (κόκκινοι σκοῦφοι) κυρίεψαν τά Ἐπτάνησα. Τό 1809 ἄρχισε ἡ κατάληψή τους ἀπό τούς Ἄγγλους, οἱ ὁποῖοι ὕστερα ἀπό πενήντα τέσσερα χρόνια τά παρέδωσαν στήν Ἑλλάδα.

5. Θά ῥθει πρῶτα ἓνα ψευτορωμαίικο· νά μήν τό πιστέψετε, θά φύγει πίσω.

Ὡς ψευτορωμαίικο χαρακτηρίζει ἐνδεχομένως ὁ ἅγιος τήν πρόσκαιρη ἐλευθερία πού ἔφερε δυό φορές ὁ ἑλληνικός στρατός στή Βόρειο Ἡπειρο (1913 καί 1940).

Ψευτορωμαίικο, ὅμως, μπορεῖ νά θεωρηθεῖ καί τό νεο-ελληνικό κράτος, τό ὁποῖο διέψευσε τούς ὀραματισμούς τοῦ ἀγίου Κοσμά καί ὄλων τῶν πρωτεργατῶν τῆς ἐθνικῆς μας παλιγγενεσίας. Κι αὐτό γιά δύο κυρίως λόγους: Πρῶτον, γιατί ἐδαφικά περιορίστηκε στά στενά σημερινά γεωγραφικά του ὄρια, στή μιά πλευρά τοῦ Αἰγαίου καί δίχως τήν ἱστορική του πρωτεύουσα καί κοιτίδα τοῦ Γένους Κωνσταντινούπολη. Καί δεύτερον, γιατί θαμπώθηκε ἀπό τά “φῶτα” τῆς Δύσεως, ἀποποιεῖται ὡς κατώτερη τήν ἐλληνορθόδοξη/ρωμαίικη κληρονομιά του, ἔναντι τῆς ὁποίας οἱ πολιτικοί καί οἱ διανοούμενοι ἐνιωθαν κατά κανόνα μειονεξία, καί ἐπιδόθηκε στόν ἄκριτο ἐξευρωπαϊσμό του. Ὁ ἐξευρωπαϊσμός του αὐτός συνίσταται στήν παθητική ἀντιγραφή καί ἀπομίμηση δομῶν, θεσμῶν, νοοτροπιῶν καί ἰδεῶν τῶν δυτικῶν κοινωνιῶν, δίχως τήν ἀπαραίτητη διακριτική ἐπιλογή καί προσαρμογή τους στίς ἰδιαίτερες ἑλληνικές ἀνάγκες καί προτεραιότητες. Ἔτσι, ἀπό τήν ἐνδοξη Αὐτοκρατορία τῆς Νέας Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως προέκυψε ἐκδυτικισμένο τό σημερινό ἑλλαδικό κρατίδιο, τό ὁποῖο, ὕστερα ἀπό διακόσια χρόνια ἐλεύθερου ἐθνικοῦ βίου, συνεχίζει νά παραπαίει, καθῶς στήν πραγματικότητα δέν εἶναι οὔτε ἑλληνικό/ρωμαίικο οὔτε εὐρωπαϊκό· εἶναι ἓνα ἐθελούσιο προτεκτοράτο τῆς Δύσεως. Αὐτό τό ψευτορωμαίικο, μᾶς λέει ὁ ἅγιος, νά μήν τό πιστέψουμε· καί ὁ Θεός νά δώσει νά φύγει πίσω γιά νά ῥθει τό Ρωμαίικο!

6. Θά γίνεις μέγας ἀνθρωπος· θά κυριέψεις ὅλη τήν Ἀρβανιτιά· θά ὑποτάξεις τήν Πρέβεζα, τήν Πάργα, τό Σούλι, τό Δέλβινο, τό Γαρδίχι, καί αὐτό τό τάχτι (θρόνο) τοῦ Κούρτ-

πασά. Θ' ἀφήσεις μεγάλο ὄνομα στήν οἰκουμένη. Καί στήν Πόλη θά πᾶς... μά μέ κόκκινα γένια.

Εἰπώθηκε τό 1779 στόν Ἀλή πασά Τεπελενλή, ὅταν ἐκεῖνος ἦταν ἀκόμη ἀσήμαντος μπέης, καί ἐπαληθεύθηκε μέ ἀκρίβεια. Τό 1822 τόν ἀποκεφάλισαν καί ἔστειλαν τό κεφάλι του μέ τά ματωμένα γένια στόν σουλτάνο στήν Πόλη.

7. Θά ἴρθῃ καιρός πού οἱ Ρωμηοί θά τρώγονται ἀναμεταξύ τους. Ἐγώ συστήνω ὁμόνοια καί ἀγάπη.

Περιγράφεται ἡ ἐθνική πληγή τῆς διχόνοιας, ἡ ὁποία στοίχισε ἀφθονο ἀδελφικό αἷμα καί μεγάλες συμφορές. Παραδείγματα, ὁ τετράχρονος ἐμφύλιος σπαραγμός, πού ξεκίνησε δυό χρόνια μετά τήν ἐπανάσταση τοῦ 1821, ὁ ἐμφύλιος πόλεμος 1944-1949 κ. ἄ.

8. Θά δεῖτε στόν κάμπο ἀμάξι χωρίς ἄλογο νά τρέχει γρηγορότερα ἀπό τόν λαγό.

Ἀναφέρεται στή λειτουργία τοῦ πρώτου σιδηροδρόμου καί τήν ἐφεύρεση τοῦ αὐτοκινήτου.

9. Θά ἴρθῃ καιρός πού θά ζωστῆ ὁ τόπος μέ μιά κλωστή. Ἐκπληρώνεται στήν ἐποχή μας μέ τά ἠλεκτροφόρα καλώδια καί τά δίκτυα τῶν τηλεπικοινωνιακῶν μέσων, πού περιτρέχουν ὀλόκληρο τόν πλανήτη μας.

10. Θά ἴρθῃ καιρός πού οἱ ἄνθρωποι θά μιλοῦν ἀπό ἕνα μακρινό μέρος σέ ἄλλο σάν νά εἶναι σέ πλαινά δωμάτια.

Ἐπαληθεύθηκε μέ τήν ἐφεύρεση τοῦ τηλεφώνου.

11. Θά δεῖτε νά πετᾶνε ἄνθρωποι στόν οὐρανό σάν μαυροπούλια καί νά ρίχνουν φωτιά στόν κόσμο. Ὅσοι θά ζοῦν τότε, θά τρέχουν στά μνήματα καί θά φωνάζουν: "Βγεῖτε ἐσεῖς οἱ πεθαμένοι, νά μποῦμε ἐμεῖς οἱ ζωντανοί".

12. Πολλά θά συμβοῦν. Οἱ πολιτεῖες θά καταστήσουν σάν παράγκες.

Προφητεύεται ἡ ἐφεύρεση τῶν βομβαρδιστικῶν ἀερο-

πλάνων και τό καταστροφικό ἔργο τους.

13. Θά ῥθει καιρός πού ὁ διάβολος θά μπεῖ μέσα σ' ἕνα κουτί και θά φωνάζει. Και τά κέρατά του θά εἶναι στά κεραμίδια.

Περιγράφεται τό ψυχοφθόρο ἔργο πού ἀσκοῦν τά ἄθλια προγράμματα τῆς τηλεοράσεως. Μέ κέρατα παρομοιάζονται οἱ κεραῖες τῆς τηλεοράσεως.

14. Θά ῥθει καιρός πού θά διευθύνουν τόν κόσμο τά ἄλλαλα και τά μπάλαλα.

Πιθανή ἀναφορά στήν παγκόσμια κυριαρχία τῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν και τῆ σταδιακή ἀποδοχή τῶν σύγχρονων μηχανῶν αὐτοματισμοῦ και ρομποτικῆς (αὐτόνομα μηχανήματα, συσκευές τεχνητῆς νοημοσύνης, ἀνθρωποειδῆ ρομπότ κ.ἄ.).

15. Ἐσεῖς θά πᾶτε νά κατοικήσετε ἀλλοῦ, και ἄλλοι θά ῥθοῦν νά κατοικήσουν σ' ἐσᾶς.

Ἐπαληθεύθηκε ἐπανειλημμένα σέ διάφορες περιοχές, ὅπου κήρυξε ὁ ἅγιος (Σούλι, 1803 και 1822· Πρέβεζα, 1798· Πάργα, 1819 κ.ἄ.). Ἐπαληθεύεται, ἐπίσης, στίς μέρες μας μέ τό μεταναστευτικό ρεῦμα πού παρατηρεῖται διεθνῶς, μέ τήν εἰσβολή χιλιάδων μεταναστῶν στήν πατρίδα μας και τῆ φυγή χιλιάδων Ἑλλήνων στό ἐξωτερικό.

16. Θά σᾶς ρίξουν παρά (χρῆμα) πολύ· θά σᾶς ζητήσουν νά τόν πάρουν πίσω, ἀλλά δέν θά μπορέσουν.

17. Θά σᾶς ἐπιβάλουν μεγάλο και δυσβάστακτο φόρο, ἀλλά δέν θά προφθάσουν.

18. Θά βάλουν φόρο και στίς κότες και στά παράθυρα.

Ἐπαληθεύονται ἐκπληκτικά μέ τόν πρόσφατο ὑπέρογκο δανεισμό τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους και τήν ἐπακόλουθη δυσβάστακτη ὑπερφορολόγηση τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Τό δεύτερο μέρος τῶν προφητειῶν 16 και 17 παραπέμπει σέ ἀπρόβλεπτα μελλοντικά γεγονότα.

19. Οί ληστές θά φύγουν από τά βουνά, θά κατεβοῦν στίς πόλεις καί θά φοροῦν ὑποδήματα.

Προφητεύεται ἡ αὐξηση τῆς ἐγκληματικότητας καί τῶν λησטיῶν στίς σύγχρονες μεγαλουπόλεις. Παράλληλα, ἡ προφητεία παραπέμπει καί σέ κάποιες ἄλλες «ἐξευγενισμένες ληστείες» (οἱ ληστές «φοροῦν ὑποδήματα»...) τῆς σημερινῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητας: Ληστρική ὑπερφορολόγηση καί λεηλάτηση μισθῶν καί συντάξεων, πού ἔχουν ἐπιβληθεῖ ἀπό τούς κερδοσκοποῦς τοῦ παγκόσμιου χρηματοπιστωτικοῦ συστήματος· λεηλασία τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς χώρας, μέσω τοῦ «ὑπερταμείου Ἀποκρατικοποιήσεων», πού ἐλέγχεται ἀπό τό διεθνές μεγάλο Κεφάλαιο· καταλήστευση ἀπό διεφθαρμένα δημόσια πρόσωπα μεγάλου μέρους τῆς τεράστιας οἰκονομικῆς βοήθειας, πού δόθηκε ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση στήν πατρίδα μας μετά τό 1981 γιά τή “σύγκλιση” τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας· κ.λπ., κ.λπ.

20. Θά βγοῦν πράγματα ἀπό τά σχολεῖα πού ὁ νοῦς σας δέν φαντάζεται.

Ἀναφέρεται στούς πικρούς καρπούς τῆς ἄθειας παιδείας, τούς ὁποίους ἤδη γεύομαστε (βλ. παραπάνω, σελ. 19, σημ. 4). Ἡ σημερινή κατάρρευση τῆς πατρίδας μας ἀποτελεῖ ἕναν τέτοιο καρπό. «Τά ἄθεα Γράμματα ὑφαίνουν τό σάβανο τοῦ Γένους μας» (μοναχός Χριστοφόρος Παπουλάκος, †1861).

21. Τό κακό θά σᾶς ἔρθει ἀπό τούς διαβασμένους.

Ἡ ὠμή περιφρόνηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς πίστεως τοῦ λαοῦ καί ἡ ἀλλοτριώση τοῦ νεοελληνικοῦ κράτους εἶναι προφανῶς τό «κακό», πού διέβλεπε χαρισματικά ὁ ἅγιος Κοσμάς νά ἔρχεται ἀπό τούς Ἑλληνες διανοουμένους (πρωτεργάτες ὁ Ἄδαμάντιος Κοραῆς καί οἱ ὀπαδοί του), οἱ ὁποῖοι στά ἀμέσως ἐπόμενα χρόνια θά μετέφεραν παθητικά τόν Εὐρωπαϊκό Διαφωτισμό στόν ἐθνικό καί ἐκ-

κλησιαστικό μας βίο. Τό 1832 οί Εὐρωπαϊκές Δυνάμεις διόρισαν ὡς “βασιλέα τῶν Ἑλλήνων” τόν ἑτερόδοξο πρίγκιπα τῆς Βαυαρίας Ὅθωνα, καί γιά τριάντα χρόνια οί ἐλευθερωμένοι Ρωμηοί βίωσαν ὀδυνηρά τό «κακό» πού προεΐδε ὁ ἅγιος Κοσμάς: Οἰκονομική καί πολιτική ὑποτέλεια τοῦ νεοσύστατου κράτους· ἀπολυταρχική διακυβέρνηση τῶν Βαυαρῶν· διώξεις τῶν ὀπλαρχηγῶν τῆς ἐπαναστάσεως· ἐπιβολή ἀποκλειστικά εὐρωπαϊκῶν προτύπων στήν κρατική ὀργάνωση· πραξικοπηματική ἀνακήρυξη τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας· διάλυση καί λεηλάτηση 412 ἀπό τά 563 μοναστήρια τῆς ἑλληνικῆς ἐπικράτειας· κατεδάφιση 72 βυζαντινῶν ναῶν τῆς Ἀθήνας· ἀνεξέλεγκτη προσηλυτιστική δράση προτεσταντικῶν “ἱεραποστολῶν” κ.λπ. Ὁ λαός μας μέ ἀλλεπάλληλες ἐξεγέρσεις, κατά κανόνα ἔνοπλες, διατράνωσε τότε τήν ἀπόφασή του νά διατηρήσει τήν ἑλληνορθόδοξη αὐτοσυνειδησία του καί νά μή χάσει στά χρόνια τῆς ἐλευθερίας ὅσα δέν ἔχασε στά τετρακόσια χρόνια τῆς σκλαβιάς. Ὡστόσο, ὁ ἄκριτος ἐκδυτικισμός καί ἡ ξενική ἐξάρτηση, πού ὑπέθαλψε καί στήριξε ἰδεολογικά ἡ “φωταδιστική” διανόηση, συνεχίζουν νά ἀποτελοῦν μέχρι σήμερα τόν μεγάλο πειρασμό καί τή ρίζα τῶν πολυποίκιλων κρίσεων, πού ταλανίζουν τοὺς τελευταίους δύο αἰῶνες τήν πατρίδα μας (βλ. καί παραπάνω, σελ. 23, προφητεία 5).

Στόν διεθνή χώρο, οί λαοί γνώρισαν μύρια «κακά» ἀπό τίς μορφωμένες μά δίχως ἀρετή καί δικαιοσύνη ἡγεσίες τους. Ἔτσι, τόν περασμένο αἰῶνα ἡ χωρισμένη ἀπό τόν Θεό Δύση, παρ’ ὄλο τόν ἐκθαμβωτικό “πολιτισμό” τῆς, γέννησε ἀπάνθρωπα ὀλοκληρωτικά καθεστῶτα καί δύο παγκόσμιους πολέμους μέ δεκάδες ἑκατομμύρια νεκρούς. Ἀλλά καί σήμερα οί ἀλλεπάλληλες πολεμικές συρράξεις, οί οἰκονομικοί ἀποκλεισμοί,

οί τεχνητές κρίσεις, ή χειραγώγηση τών λαών, ή περιστολή τών άτομικων ἐλευθεριών, τό πανίσχυρο συγκεντρωτικό ήλεκτρονικό σύστημα πληροφοριών και ἐλέγχου κ.ά. δέν εἶναι ἄραγε «τό κακό», πού σχεδιάζεται και ἔρχεται ἀπό τούς «διαβασμένους» νεοταξικούς κυρίαρχους τοῦ πλανήτη μας, γιά τήν ἐπίτευξη τών σατανικῶν τους σκοπῶν;

22. Οἱ ἄνθρωποι θά μείνουν φτωχοί, γιατί δέν θά ἔχουν ἀγάπη στά δένδρα.

Προφητεύεται ή φτώχεια ὡς συνέπεια τῆς καταστροφῆς τῶν δένδρων (μόλυνση περιβάλλοντος, πυρκαγιές δασῶν κ.ά.) και τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ὑπαίθρου. Ὁ ἅγιος συνιστοῦσε συχνά τή δενδροκαλλιέργεια και μάθαινε στούς χριστιανούς νά μπολιάζουν τ' ἀγριόδενδρα.

23. Οἱ κληρικοί θά γίνουν οἱ χειρότεροι και οἱ ἀσεβέστεροι ἀπ' ὅλους.

24. Οἱ παπάδες θά χαλάσουν τή θρησκεία.

Οἱ προφητεῖες αὐτές προμηνύουν καθολική κατάπτωση τοῦ κλήρου. Σήμερα θά μπορούσαν νά ἀναφέρονται α) στούς κληρικούς ἐκείνους πού μέ τό ἐκκοσμικευμένο τους φρόνημα και τά οἰκουμενιστικά τους ἀνοίγματα σέ ἐτεροδόξους και ἀλλοθρήσκους ἀλλοιώνουν τό δόγμα και τό ἦθος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, και β) σέ ἐκείνους τούς ἐκκλησιαστικούς ἡγέτες πού δέν ἀντιμετωπίζουν τίς ἀναφυόμενες ἐκκλησιαστικές διενέξεις μέ ἐκκλησιολογικά κριτήρια και μέ πνεῦμα ἀγάπης και διακρίσεως, ἀλλά τίς ὑποτάσσουν σέ ἐγκόσμιες σκοπιμότητες και ἀνταγωνισμούς.

25. Θά ῥθει καιρός πού δέν θά ὑπάρχει αὐτή ή ἀρμονία πού εἶναι σήμερα μεταξύ λαοῦ και κλήρου.

Στήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιαστική παράδοση ή ἐνότητα κλήρου και λαοῦ ὑπῆρξε ἀνεκαθεν κατάσταση χαρισματική και γεγονός αὐτονόητο. Τό Γένος μας σ' ὅλες τίς ἱστορικές του περιπέτειες διατήρησε τήν ὑπαρξή του ἀμετάβλητη,

έχοντας ως ένοποιό κέντρο τήν έκκλησιαστική κοινότητα-έννορία και προσεγγίζοντας πάντοτε τόν έφημέριο-ιερέα ως πνευματικό πατέρα, φίλο, αδελφό και συμπαραστάτη. Η διατάραξη αὐτῆς τῆς ἁρμονίας ὀφείλεται α) στήν ἐκκοσμίκευση τοῦ κλήρου καί τοῦ λαοῦ, καί β) σέ ἐπιρροές ἀπό τήν παπική καί προτεστάντική Δύση, ὅπου ὁ κληρός ἐντάχθηκε ἐξαρχῆς ὡς κοινωνική τάξη στίς ἐξουσιαστικές δομές τοῦ φεουδαλιστικοῦ συστήματος καί εὐνόησε ἔτσι τήν ἐμφάνιση φαινομένων κληρικαλισμοῦ καί ἀντικληρικαλισμοῦ.

26. Τόν πάπα νά καταριέστε, γιατί αὐτός θά εἶναι αἴτιος τοῦ χαλασμοῦ τοῦ τόπου.

Ὁ φαινομενικά σκληρός αὐτός λόγος στοχεύει στήν προστασία τῶν ὑπόδουλων Ρωμηῶν ἀπό τόν ἐκλατινισμό καί δηλώνει τήν καταδίκη ὅχι κάποιου ἐπώνυμου πάπα προσωπικά ἀλλά τῆς αἰρέσεως τοῦ Παπισμοῦ γενικά. Ἡ κατάρα στήν προκειμένη περίπτωση ἐμπεριέχει τήν ἐκκλησιαστική ἔννοια τοῦ ἀναθεματισμοῦ, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖται γιά τήν ἀποκοπή τῶν αἰρετικῶν ἀπό τήν Ἐκκλησία καί τήν ἀποκήρυξη τῆς διδασκαλίας τους, προκειμένου νά διασφαλιστεῖ ἡ ἐνότητα τῆς πίστεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος. Ὡς χαλασμός τοῦ τόπου ὑπονοεῖται κάποια συμφορά, πού θά πραγματοποιηθεῖ μέ ἀνάμειξη τοῦ πάπα. Ἡ Ἱστορία ἔχει ἐπανειλημμένα δείξει ὅτι «πολλά τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχουσε δάκρυα διὰ τοὺς τοιοῦτους πάπας, οἵτινες ἐγένοντο οἱ κακοὶ δαίμονες τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους» (ἅγιος Νεκτάριος, 1910).

27. Ὅταν δεῖτε τό χιλιάρμενο (ναυτικό στόλο) στά ἑλληνικά νερά, τότε θά λυθεῖ τό ζήτημα τῆς Πόλης.

28. Στήν Πόλη θά χυθεῖ τόσο αἷμα, πού τριχρονίτικο δαμάλι θά πλεύσει.

Ὑπονοεῖται φοβερὴ αἵματοχυσία στήν Πόλη κατά τή διάρκεια πολεμικῆς συρράξεως.

29. Οί αντίχριστοι (Τούρκοι) θά φύγουν, αλλά θά ῥθοῦν πάλι· ἔπειτα θά τούς κυνηγήσετε ὡς τήν Κόκκινη Μηλιά. Τό ἕνα τρίτο τῶν Τούρκων θά σκοτωθεῖ, τό ἕνα τρίτο θά βαπτιστεῖ καί τό ἕνα τρίτο θά πάει στήν Κόκκινη Μηλιά.

Ἀναφέρεται στήν ὀριστική ἐκδίωξη τῶν Τούρκων ἀπό τόν παραδοσιακά ἐθνικό μας χῶρο. Κόκκινη Μηλιά ὀνομάζεται στή λαϊκή μας παράδοση κάποια περιοχή πού βρίσκεται στά βόρεια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καί θεωρεῖται ὡς ἡ ἀρχέγονη κοιτίδα τῶν Τούρκων.

30. Θά δοῦμε καί θά ζήσουμε τά Σόδομα καί τά Γόμορρα στόν τόπο μας.

Ἐπαληθεύεται σταδιακά μέ τήν καθημερινά αὐξανόμενη ἔκλυση τῶν ἠθῶν καί, κυρίως, μέ τήν ἀποδοχή καί προώθηση τῆς ὁμοφυλοφιλικῆς διαστροφῆς.

31. Θά ῥθει καιρός πού θά βγεῖ ὁ καταραμένος δαίμονας ἀπό τό καυκί (καβούκι) του.

Ἀναφέρεται πιθανότατα στούς χρόνους τοῦ Ἀντιχρίστου καί τήν προδρομική ἐποχή του, ὅταν ἡ ἀποστασία τῶν ἀνθρώπων ἀπό τόν Θεό θά γενικευθεῖ, ἡ ἁμαρτία θά γίνει νόμος καί ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία θά διώκεται ἀπροκάλυπτα ἀπό τά ὄργανα τοῦ διαβόλου. Γιά τούς χρόνους ἐκείνους γράφεται στήν Ἀποκάλυψη: «Κατέβηκε ὁ διάβολος ἔχοντας θυμό μεγάλο, γιατί ξέρει πώς λίγος καιρός τοῦ ἀπομένει» (Ἀποκ. 12:12).

32. Νά ἔχετε τόν σταυρό στό μέτωπο, γιά νά σᾶς γνωρίσουν ὅτι εἶστε χριστιανοί.

Στούς ἔσχατους χρόνους οἱ χριστιανοί καλοῦνται νά γίνουν ὁμολογητές τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ὁ σταυρός στό μέτωπο ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τό χάραγμα πού θά δεχθοῦν στό μέτωπο ἢ στό δεξί τους χέρι ὅσοι προσκυνήσουν τόν Ἀντίχριστο (βλ. Ἀποκ. 13:16).

33. Λυπηρό εἶναι νά σᾶς τό πῶ!... Σήμερα αὔριο καρτε-

ροῦμε δίψες καί πείνες μεγάλες, πού θά δίνουμε χιλιάδες φλουριά καί δέν θά βρῖσκουμε λίγο φωμί ἢ νερό. Σήμερα αὔριο περιμένουμε θανατικές ἀσθένειες μεγάλες, πού δέν θά προφτάνουμε οἱ ζωντανοί νά θάβουμε τούς πεθαμένους. Σεισμός παγκόσμιος θά γίνει, ὅλος ὁ κόσμος θά γίνει ἕνας κάμπος. Θά πέσουν ὅλα τά βουνά, ὅλα τά σπίτια. Ἡ θάλασσα θά σηκωθεῖ ψηλά δεκαπέντε πῆχεις ἀπό τά ψηλότερα βουνά. Τά ἀστέρια θά πέσουν ἀπό τόν οὐρανό. Ὁ ἥλιος καί ἡ σελήνη θά σκοτιστοῦν. Ὁ οὐρανός πού φαίνεται, ἡ γῆ κι ὅλος ὁ κόσμος θά καταστραφοῦν.

Μά πρωτύτερα θά γεννηθεῖ ὁ Ἀντίχριστος, ὁ ὁποῖος θά κάνει πολλά κακά στόν κόσμο. Θά ὀνομάσει τόν ἑαυτό του υἱό τοῦ Θεοῦ καί θά γίνει βασιλιάς νά κυβερνήσει τόν κόσμο ὅλο. Θά πραγματοποιεῖ κατά φαντασίαν θαύματα, ὥστε νά πλανήσει τούς ἀνθρώπους καί νά τόν ὁμολογήσουν ὡς Χριστό. Σέ ὅσους τόν πιστέφουν –προπάντων θά πιστέφουν ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι– καί δεχθοῦν νά τούς σφραγίσει στό μέτωπο, θά ὑποσχεθεῖ πολλά ἀγαθά. Θά λυσσάξει ἀπό τόν θυμό του ὁ Ἀντίχριστος καί θά τυραννεῖ μέ τά χειρότερα βασανιστήρια ἐκείνους πού δέν θά τόν πιστέφουν. Καλότυχος καί τρισμάκαριος ὁποῖος ὑπομείνει καί δέν σφραγιστεῖ· μέ τόν χορό τῶν μαρτύρων θά σταθεῖ. Ἄθλιος καί ταλαίπωρος ὁποῖος πλανηθεῖ καί σφραγιστεῖ· θά καίγεται παντοτινά στήν κόλαση μαζί μέ τόν Ἀντίχριστο.

Ὑστερα, λοιπόν, ἀπ' αὐτά τά κακά τοῦ καταραμένου Ἀντίχριστου, θά λάμψει στόν οὐρανό ὁ πανάγιος Σταυρός ἐπτά φορές λαμπρότερος ἀπό τόν ἥλιο, κι ἀμέσως θά καταποντιστεῖ ὁ μιανός Ἀντίχριστος μ' ὅλο του τό τάγμα. Θά λάμψει καί ὁ γλυκύτατός μας Ἰησοῦς Χριστός χίλιες φορές λαμπρότερος ἀπό τόν ἥλιο, καί θ' ἀναστήσει ὅλον τόν κόσμο, ὅλες τίς ψυχές καί τά σώματα. Οἱ ἀνθρώποι ὅλοι θά ἔχουμε τήν ἴδια ἡλικία τῶν τριάντα τριῶν χρόνων –οἱ καλοί θά εἶναι σάν ἄγγελοι καί οἱ κακοί σάν δαίμονες. Θά ξεχωρίσει τότε ὁ Κύριος τούς δικαίους ἀπό τούς ἀμαρτωλούς.

Ἐκείνους πού φύλαξαν καθαρό τό ἅγιο Βάπτισμα, τήρησαν τίς ἐντολές Του καί στό τέλος τῆς ζωῆς τους ἐξομολογήθηκαν καί κοινώνησαν, θά τούς βάλει στή βασιλεία Του τήν οὐράνια, γιά νά χαίρονται καί νά εὐφραίνονται τή δόξα Του πάντοτε. Τούς ἀπίστους, ὅμως, τούς αἰρετικούς καί ὄσους μόλυναν τό ἅγιο Βάπτισμα, δέν φύλαξαν τίς ἐντολές Του καί δέν ἐξομολογήθηκαν ἀλλά πέθαναν ἀμετανόητοι, θά τούς στείλει στά κατώτατα μέρη τοῦ ἅδη, στό πῦρ τό αἰώνιο.

Πότε θά γίνουν ὅλα αὐτά; Ὁ Χριστός μᾶς λέει: «Πλησίασε ὁ καιρός, τώρα κοντά». Ἄγγιξε τό μαχαίρι στό κόκαλο. Ξαφνικά θά γίνουν· μπορούν νά γίνουν κι ἀπόψε. Τάχα νά μὴ εἶναι καί τώρα ἡ ἀρχή τους;

Θέλοντας ὁ ἅγιος ὄχι νά τρομοκρατήσει ἀλλά νά ὀδηγήσει τούς πιστούς στήν ἐγρήγορηση καί τή μετάνοια, ἐπαναλάμβανε συχνά, μέ τόν δικό του παραστατικό τρόπο, τίς προφητείες τῆς Καινῆς Διαθήκης πού ἀναφέρονται στά γεγονότα τῶν ἐσχάτων χρόνων (ἔλευση τοῦ Ἀντιχρίστου, συντέλεια τοῦ κόσμου, Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου, ἀνάσταση τῶν νεκρῶν, τελική Κρίση). Ἐπειδή εἶναι βέβαιη ἡ πραγματοποίηση τῶν γεγονότων αὐτῶν, κάθε γενιά ὀφείλει νά τά περιμένει στίς μέρες τῆς. Ἄλλωστε, κάθε ἄνθρωπος φτάνει στή συντέλεια μέ τόν δικό του θάνατο, ὁ ὅποιος βάζει τέλος στήν ἐγκόσμια προσωπική του ἱστορία.

1779: αὐθ' μὴν αὐγῆστος
† Κοσμάς ἱερομόναχος
— Ἐσχέτης
σας

Αὐτόγραφο τοῦ ἁγίου Κοσμά
λίγο πρὶν ἀπό τό μαρτύριό του

Σταυρός πού έμπηξε ό άγιος Κοσμάς
στή διχάλα ένός δένδρου
στήν Άνω Μηλιά Πιερίας

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ